

การพัฒนาารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

Development of Professional Learning Community of
The Secondary Educational Service Area Office 25 Model
(PLC-KKSec25 Model)

คเชนทร์ กองพิลา*

Kachen Kongpila

บทคัดย่อ

การพัฒนาารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 (Development of Professional Learning Community of The Secondary Educational Service Area Office 25 Model) : PLC-KKSec 25 Model ใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (The Research and Development) แบ่งการดำเนินงานเป็น 3 ระยะ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ PLC-KKSec25 Model 2) เพื่อทดลองใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ PLC-KKSec25 Model และ 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ PLC-KKSec25 Model กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะผู้บริหารและครูในสภวิทยาเขตแก่นนครราชพฤกษ์ จำนวน 447 คน แบ่งเป็นคณะผู้บริหาร 17 คน ครูผู้สอน 430 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน O-NET แบบนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผลการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ PLC-KKSec25 Model และแบบสอบถามออนไลน์ ความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ PLC-KKSec25 Model ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยคณะศึกษานิเทศก์ประจำแต่ละสภวิทยาเขต สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 (Development of Professional Learning Community of The Secondary Education Service Area Office 25 Model) : PLC-KKSec25 Model มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการและแนวคิดของ PLC-KKSec25 Model 2) จุดประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการขับเคลื่อน PLC-KKSec25 Model มี 4 ขั้นตอน คือ (1) การวางแผนหลังจากที่วิเคราะห์และกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการการแก้ไข (Plan) (2) การปฏิบัติตามแผนที่กำหนด (Act) (3) การสังเกตผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน (Observe) (4) การสะท้อนผลหลังจากการปฏิบัติงาน (Reflection) 4) การวัดและประเมินผล และ 5) ข้อมูลย้อนกลับ ภายใต้องค์ประกอบของ PLC-KKSec25 Model ที่มีการกำหนด บรรทัดฐานและสร้างค่านิยมร่วมกัน (Shared values and norms) วิธีการปฏิบัติที่มีเป้าหมายเดียวกัน คือ การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน (Collective focus on student learning) การร่วมมือของครู (Collaboration) การเปิดใจและรับการชี้แนะจากการปฏิบัติงาน (Expert advice and study visit) การสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (Reflection dialogue) และ

* ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ ดร.สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 (จังหวัดขอนแก่น)

Senior Professional Level Supervisors Dr., The Secondary Education Service Area Office 25 (Khon Kaen province)

การประยุกต์ใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ที่ประกอบด้วย ทรัพยากรแหล่งเรียนรู้บนเครือข่าย กลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้บนเครือข่าย กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้บนเครือข่าย เครื่องมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้บนเครือข่าย และเทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้บนเครือข่าย

2. รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ PLC-KKSec25 Model มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 87.69/86.27 จากการทดลองภาคสนาม (Field Testing)

3. ผลการศึกษาการใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ PLC-KKSec25 Model ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน GPA (20.18) ในภาคเรียน 1/2561 สูงกว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (20.08) ในภาคเรียน 1/2560 โดยมีผลต่าง +0.1 ส่วนด้านผลจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน O-NET ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมสูงขึ้นทุกรายวิชา เมื่อเทียบกับระดับ สพม.25 (14.38) ระดับจังหวัด (13.85) ระดับ สพฐ. (12.92) และระดับประเทศ (12.69) และผลจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน O-NET ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยภาพรวมสูงขึ้นทุกรายวิชา เมื่อเทียบกับระดับ สพม.25 (6.03) ระดับจังหวัด (8.45) ระดับ สพฐ. (9.52) และระดับประเทศ (8.95) และจากการการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ PLC-KKSec25 Model พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก และครูผู้สอนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Abstract

The development of professional learning community model of the Office of Secondary Education Service Area 25 (PLC-KKSec25 Model) was developed according to research and development methods, divided into three phases. This study aims to (1) develop the professional learning community model, (2) experiment with the professional learning community model, and (3) study the effect of using the professional learning community model. The sample consisted of 447 administrators and teachers in the Kaen Nakhon Ratchapruke consortium, divided into 17 administrators, 430 teachers. The research instruments were (1) O-NET basic national educational quiz, (2) supervision, directing, monitoring and evaluation form for the professional learning community, and (3) online questionnaire on teacher satisfaction with the professional learning community. The statistics is used to analyze the data were frequency, percentage, mean, standard deviation.

The results of the research found that;

1. Elements of the professional learning community model include 1) principle and concept of PLC-KKSec25 model, 2) the purpose of PLC-KKSec25 model, 3) four processes that drive work include: (1) planning and defining issues, (2) implementation of the plan, (3) observing the results of performance, (4) performance reflection, 4) evaluation and assessment, and 5) feedback. Guidelines for implementing the community learning model

include: sharing values and norms, collective focus on student learning, collaboration, expert advice and study visit, reflection dialogue, and the application of social media that consists of networked learning resources, networked learning exchange groups, networked learning processes, networked learning exchange tools, and networked learning exchange technologies.

2. The results of the implementation of the professional learning community model were found to be as effective as 87.69/86.27 based on the E1/E2 efficiency concept from field testing.

3. The results of using the professional learning community model resulted in student achievement in the first semester of the 2018 (20.18) was higher than that of the 2017 (20.08), with a difference of +0.1. Comparison of O-NET scores of Mathayomsueksa 3 students in the Secondary Educational Service Area Office 25(14.38) higher than the provincial level (13.85), OBEC level (12.92), and national level (12.69) and the O-NET scores of Mathayomsueksa 6 students in the Secondary Educational Service Area Office 25(6.03) was better in all subjects when compared to provincial level (8.45), OBEC level (9.25), and national level (8.95). Results of supervision, directing, monitoring and evaluation were found to be at a very good level and the satisfaction of the teachers with the professional learning community model was found to be at a high level.

Keywords : Professional Learning Community/ PLC-KKSec25 Mode

บทนำ

จากรายงานของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ด้านคุณภาพการศึกษา พบว่า ผลจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน O-NET ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ชั้น ป.6 ม.3 และ ม.6 ใน 5 วิชาหลักตลอด 5 ปี ที่ผ่านมาไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก ส่วนใหญ่ได้คะแนนไม่ถึงร้อยละ 50 วิชาที่นักเรียนทำคะแนนได้ดีที่สุดทุกระดับชั้น คือ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะชั้น ม.6 ทำคะแนนวิชาภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ได้เพียงร้อยละ 20 กว่าเท่านั้น นอกจากความไม่ชัดเจนด้านความสามารถทางวิชาการแล้ว เด็กและ

เยาวชนไทยยังมีปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรม เช่น การใช้ความรุนแรง ยาเสพติด ขาดจิตอาสา ไม่มีวินัย ขาดความรับผิดชอบอีกด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2561) ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา (พ.ศ.2554 - 2558) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่า มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผ่านการประเมินเพียงร้อยละ 77.47 เท่านั้น (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2560) อีกทั้งผลการประเมินระดับนานาชาติจากโครงการ

ศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของนักเรียนไทยเทียบกับนานาชาติ (Trends in International Mathematics and Science Study : TIMSS) ก็ชี้ให้เห็นปัญหาคุณภาพการศึกษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้คะแนนเฉลี่ยคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์อยู่อันดับที่ 26 จาก 37 ประเทศ ทั้งสองวิชา (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2559)

จากรายงานสภาวะการศึกษาไทยปี 2559 - 2560 ได้เสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการถอดบทเรียนครูที่สอนดี ซึ่งได้รับการยกย่องโดยองค์กรต่าง ๆ เพื่อขยายผลในรูปแบบของชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community – PLC) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2561) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Hord (1997) ที่ยืนยันว่าการดำเนินการในรูปแบบ PLC นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพทั้งด้านวิชาชีพและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ดังนั้นครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรพัฒนาตนเองทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพที่สอดคล้องกับภารกิจการทำงานตามบทบาทหน้าที่ และเป็นการพัฒนาที่อิงพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง ในการพัฒนาคุณภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ในลักษณะของ PLC (Professional Learning Community) ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำรงชีวิต ที่ดีของครูในยุคศตวรรษที่ 21 ให้ครูรวมตัวกันเป็นชุมชน (community) ทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในระดับ “ปฏิรูป” การเรียนรู้เป็นการปฏิรูปที่ “เกิดจากภายใน” คือครูร่วมกัน

ดำเนินการเพื่อให้การปฏิรูปการเรียนรู้ดำเนินคู่ขนานและเสริมแรงกันทั้งจากภายในและจากภายนอกหัวใจสำคัญที่สุดของ PLC คือ ใช้การวิจัยที่ผสมผสานการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Research) กับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) รวมถึงการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ที่ทำโดยนักวิจัยและคณะบุคคลที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน องค์กร หรือชุมชน โดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อนำผลการศึกษาวิจัยที่ค้นพบหรือสรรค์สร้างขึ้นไปใช้ปรับปรุงแก้ปัญหา หรือพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานได้อย่างทันต่อเหตุการณ์ สอดคล้องกับสภาพ ปัญหาที่ต้องการแก้ไข รวมทั้งกลมกลืนกับโครงสร้างการบริหารงาน ตลอดจนบริบททางด้านสังคมและวัฒนธรรมและด้านอื่น ๆ ที่แวดล้อมหรือเกิดขึ้นในสถานที่เหล่านั้น (องอาจ นัยพัฒน์, 2548) โดยสามารถดำเนินการได้หลายๆ ครั้ง จนกระทั่งผลการปฏิบัติงานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือแก้ไขปัญหาที่ประสบอยู่ได้สำเร็จ โดยกำหนดขั้นตอนของการวิจัย ประกอบด้วย การวางแผน (plan) การปฏิบัติ (action) การสังเกต (observation) และการสะท้อนกลับ (reflection) (วีระยุทธ์ ชาติตะกัญจน์, 2558)

จากปัญหาดังกล่าวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในระดับชั้นเรียน ระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ และในระดับโรงเรียนโดยใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 : PLC-KKSec25 Model เป็นนวัตกรรมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่แท้จริงและต่อเนื่อง จะทำให้เพิ่มสมรรถนะในการทำงานของทุกฝ่าย

ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนา การเรียนการสอน การบริหาร และการปฏิรูป สถานศึกษาที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อย่างแท้จริงและยั่งยืนสอดคล้องกับการศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 และความท้าทายที่มีการเปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
2. เพื่อทดลองใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบชุมชน การเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25

หลักการหรือแนวคิดเชิงทฤษฎีที่สนับสนุน

การพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 (Professional Learning Community of The Secondary Education Service Area Office 25) : PLC-KKSec25 Model เป็นกิจกรรมทางวิชาชีพที่ กลุ่มครู ผู้บริหาร แสวงหาแนวทาง หรือข้อตกลง ร่วมกัน ในการปรับปรุงตนเองและพัฒนาวิชาชีพ ทางการศึกษา ให้มีความเป็นมืออาชีพเกิดการ เรียนรู้ที่ยั่งยืน รวมถึงการศึกษารูปแบบความสำเร็จ ของสมาชิกหรือของผู้เชี่ยวชาญ (Best Practices) นำมาเป็นองค์ความรู้ในการพัฒนาต่อยอดใน รูปแบบการวิจัย ในชั้นเรียน หรือการนำนวัตกรรม สถานศึกษาที่ผ่านการคัดสรรจนได้รับรางวัล มาต่อยอดเป็นผลงานและนวัตกรรมที่เกี่ยวกับการ จัดการเรียนรู้ การบริหาร หรือการนิเทศ ที่ได้จาก การทดลองปฏิบัติจริงจนเป็นที่ประจักษ์ สอดคล้อง กับบริบทและตรงตามความต้องการของชุมชน

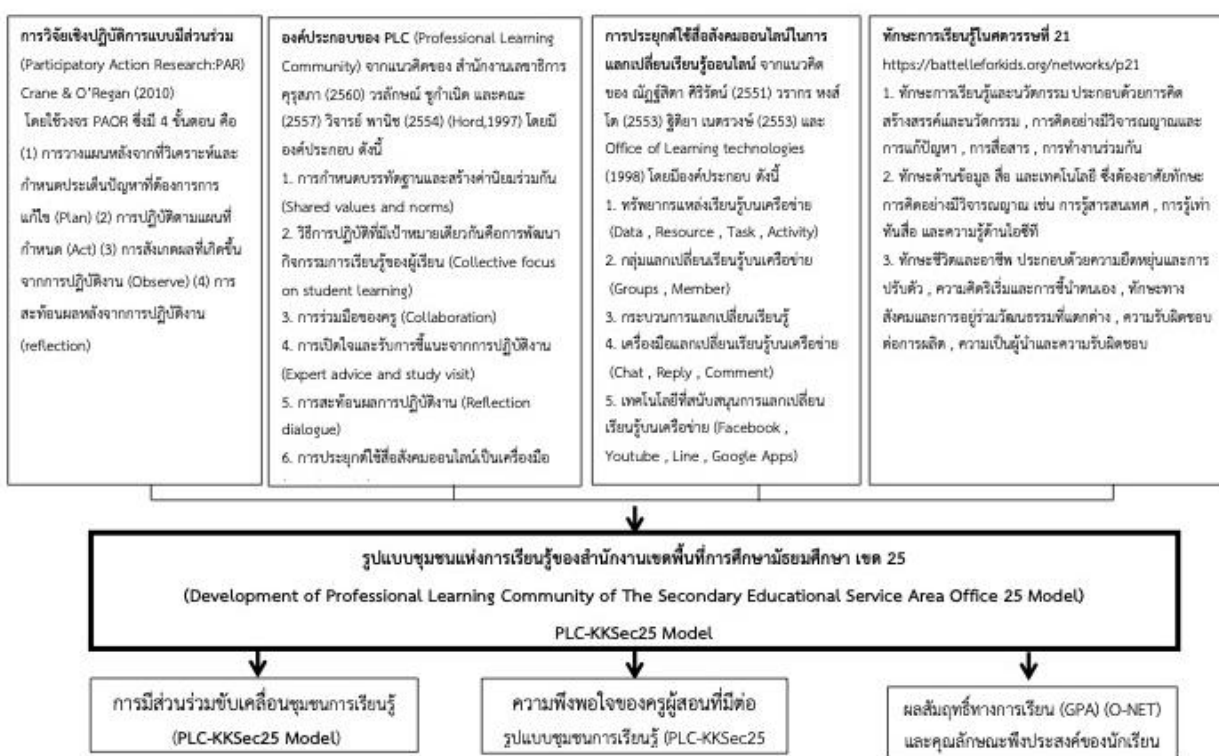
วิชาชีพโดยมีเป้าหมายมุ่งพัฒนาผู้เรียน และ ความก้าวหน้าของวิชาชีพครูบนพื้นฐานของการจัด กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการใช้ผลการปฏิบัติ ในห้องเรียนเป็นฐาน โดยใช้การวิจัยที่ผสมผสาน การวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Research) กับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) รวมถึงการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เข้าด้วยกันเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ แบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ในลักษณะวงจรคุณภาพ PAOR ซึ่งมี 4 ขั้นตอน คือ (1) การวางแผนหลังจากที่วิเคราะห์และกำหนด ประเด็นปัญหาที่ต้องการการแก้ไข (Plan) (2) การปฏิบัติตามแผนที่กำหนด (Act) (3) การ สังเกตผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน (Observe) (4) การสะท้อนผลหลังจากการปฏิบัติงาน (Reflection) ภายใต้การกำหนดบรรทัดฐานและ สร้างค่านิยมร่วมกัน (Shared values and norms) วิธีการปฏิบัติที่มีเป้าหมายเดียวกันคือ การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน (Collective focus on student learning) การร่วมมือของครู (Collaboration) การเปิดใจและรับการชี้แนะจาก การปฏิบัติงาน (Expert advice and study visit) การสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (Reflection dialogue) และการประยุกต์ใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร และการขับเคลื่อนในการปฏิบัติร่วมกัน สะท้อนคิด และ ปรับปรุงงานโดยจะต้องมีทรัพยากรแหล่งเรียนรู้บน เครือข่าย กลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้บนเครือข่าย กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้บนเครือข่าย เครื่องมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้บนเครือข่าย และ เทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้บนเครือข่าย ซึ่งจะต้องมีการสร้างค่านิยม วิสัยทัศน์ เพื่อกำหนด เป็นเป้าหมายในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามกรอบทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

จะเห็นได้ว่า การพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 (Professional Learning Community of The Secondary Education Service Area Office 25) : PLC-KKSec25 Model) ดำเนินการโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ในลักษณะวงจรคุณภาพ PAOR ในการขับเคลื่อนและพัฒนาโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมที่มีผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำ ร่วมมือกันเรียนรู้จากการลงมือ

ปฏิบัติการเรียนการสอนจริงในห้องเรียน และมีการทบทวน สะท้อนผลจากการสังเกตเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุง พัฒนาให้ดีขึ้นเพื่อแก้ปัญหาพัฒนา และเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ โดยผู้รายงานได้ศึกษาทฤษฎี หลักการ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่สอดคล้องกับ “PLC (Professional Learning Community) : ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” มาสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังปรากฏในภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัยและแผนการวิจัย

การพัฒนาารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 : PLC-KKSec 25 Model ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (The Research and Development)

โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1) การพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ : PLC-KKSec25 Model 2) การทดลองใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ : PLC-KKSec25 Model และ

3) การศึกษาผลของการใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ : PLC-KKSec25 Model โดย

ดำเนินการในลักษณะการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) ด้วยวงจรคุณภาพ PAOR ซึ่งมี 4 ขั้นตอน คือ

1) การวางแผนหลังจากที่วิเคราะห์และกำหนด

ประเด็นปัญหาที่ต้องการการแก้ไข (Plan)

2) การปฏิบัติตามแผนที่กำหนด (Act) 3) การ

สังเกตผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน (Observe) และ 4) การสะท้อนผลหลังจากการปฏิบัติงาน

(Reflection) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ PLC-KKSec25 Model

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบบันทึกการวิเคราะห์ สังเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎี

2) แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง

3) แบบบันทึกข้อมูลการติดตามการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) พัฒนาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

4) แบบประเมินกรอบแนวคิดของรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ (PLC-KKsec25 Model)

5) แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ (PLC-KKsec25 Model)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) การบันทึกแนวคิด ทฤษฎี หลักการ โดยการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารอบแนวคิดของรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ (PLC-KKsec25 Model) โดยค้นหาทั้งเอกสารที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 15 คน ประกอบด้วยประธานสหวิทยาเขต 5 คนศึกษานิเทศก์ จำนวน 5 คน และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (จบการศึกษาระดับปริญญาเอก/ และครูที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 5 คน ในการประชุมเตรียมความพร้อมการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

3) แบบบันทึกการติดตามการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) โดยผู้วิจัยร่วมเป็นคณะกรรมการในการติดตามจากคณะของ สพฐ.

4) ประเมินกรอบแนวคิดของรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ (PLC-KKsec25 Model) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม จากค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) มีค่าเท่ากับ 0.94 ของข้อคำถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนด จากนั้นทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5) ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ (PLC-KKsec25 Model) โดยผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน โดยใช้ Rating Scale 5 ระดับ และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543) ซึ่งแบบประเมินมีความเหมาะสมภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.51)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) การตรวจสอบ วิเคราะห์เอกสาร และสังเคราะห์กรอบแนวคิดการพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25 : PLC-KKSec25 Model ใช้วิธีการบรรยายเชิงวิเคราะห์และสรุปตีความจากข้อมูลเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และการวิจัยเอกสาร

2) สรุปผลการสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญ โดยการพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาประเด็นสำคัญที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล เปรียบเทียบกับแนวคิดหลักที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 : PLC-KKSec25 Model

3) สังเคราะห์ข้อมูล และจัดกลุ่มข้อมูล พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหา ประเด็นสำคัญที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล เปรียบเทียบกับแนวคิดหลักที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 : PLC-KKSec25 Model

วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยกำหนดให้ค่าเฉลี่ยต้องมียกมากกว่า 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่ามีความเหมาะสม

วิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมของรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ (PLC-KKsec25 Model) โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยโดยต้องมีค่าตั้งแต่ 4.00 ขึ้นไป จึงจะถือว่ามีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ทดลองเก็บข้อมูลได้

ระยะที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ PLC-KKSec25 Model

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ PLC-KKSec25 Model

2) แบบทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2560

3) แบบนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 (PLC-KKSec25 Model)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) เก็บข้อมูลจากแบบประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ PLC- KKSec25 Model ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในการเก็บข้อมูลของกระบวนการและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการทดลองใช้รูปแบบสำหรับการทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1 : 10) E_1/E_2 เท่ากับ 84.66/84.13 และการทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนาม (1 : 100) E_1/E_2 เท่ากับ 87.69/86.27 โดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Rubric Scoring) โดยใช้เกณฑ์การประเมินคุณภาพแบบประเมินผลกระบวนการ 4 ระดับ คือ ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง (สำเร็จ จันทรสวรรณ และสวรรณ บัวทวน, 2547) โดยผู้วิจัยมอบหมายให้ศึกษานิเทศก์ประจำสหวิทยาเขตและคณะอนุกรรมการของสหวิทยาเขตออกนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินกระบวนการรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ PLC-KKSec25 จำนวน 11 โรงเรียน (สหวิทยาเขตละ 1 โรงเรียน) ซึ่งรูปแบบมีประสิทธิภาพ

2) เก็บข้อมูลจากผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2560

3) แบบนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 (PLC-KKSec25 Model) ผู้วิจัยมอบหมายให้ศึกษานิเทศก์ประจำสหวิทยาเขต เก็บข้อมูลโดยมีคณะอนุกรรมการของสหวิทยาเขตเข้าร่วมด้วย

โดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Rubric Scoring) แบ่งเป็น 0 (ไม่มีการปฏิบัติ) 1 (พอใช้) 2 (ดี) โดยแปลผลเป็นช่วงคะแนน 4 ช่วง ได้แก่ ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์ข้อมูลในการทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ PLC-KKSec25 Model และหาประสิทธิภาพ โดยกำหนดเป็นอัตราส่วนหรือร้อยละระหว่างปัจจัยนำเข้ากระบวนการ และผลลัพธ์ (Ratio between input, process and output) (ชัยงค์ พรหมวงศ์, 2520) โดยกำหนด E_1 (Efficiency of Process) (ประสิทธิภาพของกระบวนการ) และ E_2 (Efficiency of Product) (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์) ด้วยการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1 : 1) ทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1 : 10) และทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนาม (1 : 100)

2) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบคะแนนจากการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ด้วยค่าคะแนนมาตรฐาน (T-Score) คะแนนเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คะแนนสูงสุด (Max) คะแนนต่ำสุด (Min) ฐานนิยม (Mode) มัธยฐาน (Median)

3) วิเคราะห์ข้อมูลการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 (PLC-KKSec25 Model) โดยการวิเคราะห์คะแนนรวม ค่าร้อยละแล้วเทียบกับเกณฑ์ของรูบริก (Rubric Scoring)

ระยะที่ 3 การศึกษาผลของการใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ : PLC-KKSec25 Model

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ PLC-KKSec25 Model ประกอบด้วยปฏิทินและแนวทางการขับเคลื่อนตามวงจร PAOR ของปีการศึกษา 2561

2) แบบทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2561

3) แบบนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 (PLC-KKSec25 Model)

4) แบบสอบถามความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ (PLC-KKSec25 Model) เป็นแบบสอบถามออนไลน์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ในขณะที่โรงเรียนดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ PLC-KKSec25 Model ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้วิจัยมอบหมายให้ศึกษานิเทศก์ประจำสหวิทยาเขตเก็บข้อมูลของกระบวนการและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น โดยมีคณะผู้ทรงคุณวุฒิของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ร่วมออกนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการนำรูปแบบ PLC-KKSec25 Model ลงสู่ชั้นเรียน อย่างเต็มรูปแบบในระยะที่ 3 (ปีการศึกษา 2561) จากสภาพการเรียนการสอนจริงโดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Rubric Scoring) 4 ระดับ คือ ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง (สำเร็จ จันทรสวรรณ และสรวรรณ บัวทวน, 2547)

2) เก็บข้อมูลจากผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2561

3) แบบนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 (PLC-KKSec25 Model) ผู้วิจัยมอบหมายให้ศึกษานิเทศก์ประจำสหวิทยาเขตเก็บข้อมูล โดยมีคณะผู้ทรงคุณวุฒิของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเข้าร่วมด้วยโดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Rubric Scoring) แบ่งเป็น

0 (ไม่มีการปฏิบัติ) 1 (พอใช้) 2 (ดี) โดยแปลผลเป็นช่วงคะแนน 4 ช่วง ได้แก่ ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง

4) รวบรวมผลของความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ PLC-KKSec25 Model จาก แบบประเมินความพึงพอใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการและผลลัพธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ PLC-KKSec25 Model โดยกำหนดเป็นอัตราส่วนหรือร้อยละระหว่างปัจจัยนำเข้ากระบวนการ และผลลัพธ์ (Ratio between input, process and output) (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2520) จากการนำรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ PLC-KKSec25 Model ลงสู่ชั้นเรียนอย่างเต็มรูปแบบในระยะที่ 3 (ปีการศึกษา 2561)

2) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบคะแนนจากการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานด้วยค่าคะแนนมาตรฐาน (T-Score) คะแนนเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คะแนนสูงสุด (Max) คะแนนต่ำสุด (Min) ฐานนิยม (Mode) มัธยฐาน (Median)

3) วิเคราะห์ข้อมูลการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 (PLC-KKSec25 Model) โดยการวิเคราะห์คะแนนรวม ค่าร้อยละแล้วเทียบกับเกณฑ์ของรูบริก (Rubric Scoring)

4) แบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ (PLC-KKSec25 Model) โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีการกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543)

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 (Development of Professional Learning Community of The Secondary Education Service Area Office 25 Model) : PLC-KKSec25 Model มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1) หลักการและแนวคิดของ PLC-KKSec25 Model ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) Crane & O'Regan (2010) องค์ประกอบของ PLC (Professional Learning Community) การประยุกต์ใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ออนไลน์ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2) จุดประสงค์ของรูปแบบเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (GPA) และด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นขั้นพื้นฐาน O-NET และเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด

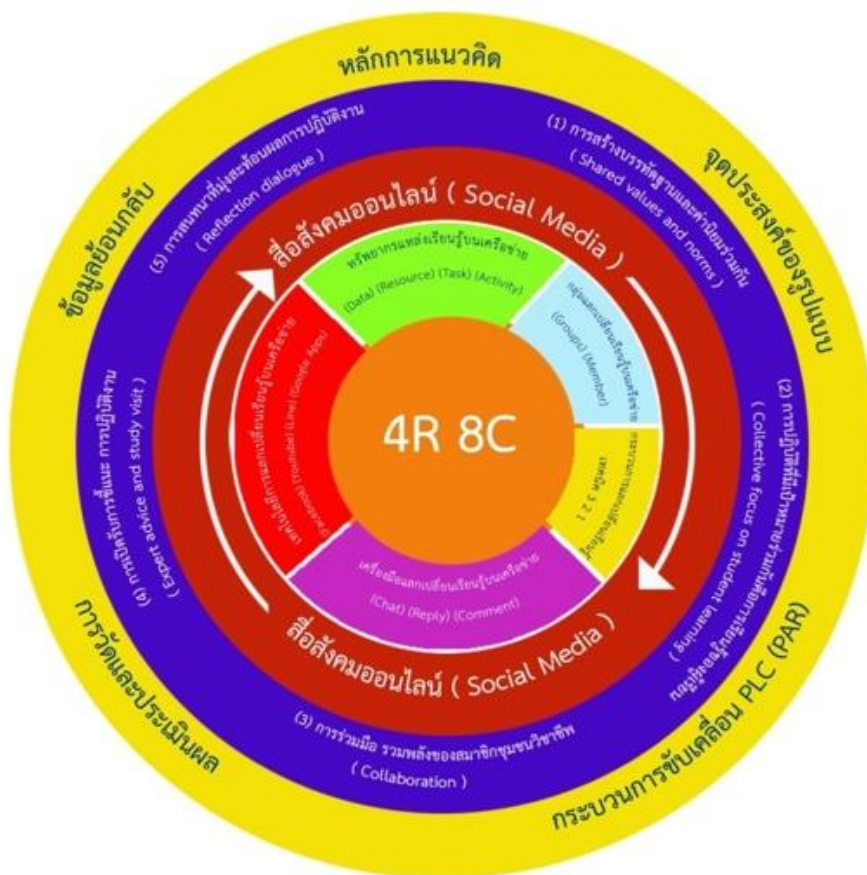
3) กระบวนการขับเคลื่อน PLC-KKSec25 Model มี 4 ขั้นตอน คือ (1) การวางแผนหลังจากที่วิเคราะห์และกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการการแก้ไข (Plan) (2) การปฏิบัติตามแผนที่กำหนด (Act) (3) การสังเกตผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน (Observe) (4) การสะท้อนผลหลังจากการปฏิบัติงาน (Reflection)

4) การวัดและประเมินผลประกอบด้วย การประเมินรายทาง และการประเมินปลายทาง และ 5) ข้อมูลย้อนกลับภายใต้องค์ประกอบของ PLC-KKSec25 Model ที่มีการกำหนดบรรทัดฐานและสร้างค่านิยมร่วมกัน (Shared values and norms) วิธีการปฏิบัติที่มีเป้าหมายเดียวกันคือ การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน (Collective focus on

student learning) การร่วมมือของครู (Collaboration) การเปิดใจและรับการชี้แนะจากการปฏิบัติงาน (Expert advice and study visit) การสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (Reflection dialogue) และการประยุกต์ใช้สื่อสังคมออนไลน์

(Social Media) ที่ประกอบด้วย ทรัพยากรแหล่งเรียนรู้บนเครือข่าย กลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้บนเครือข่าย กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้บนเครือข่าย เครื่องมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้บนเครือข่าย และเทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้บนเครือข่าย ดังภาพ

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 (Development of Professional Learning Community of The Secondary Education Service Area Office 25 Model) : PLC-KKSec25 Model ผู้วิจัยได้ทดลองใช้และหาประสิทธิภาพของรูปแบบ 3 ขั้นตอน ดังนี้ การตรวจสอบคุณภาพแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One to One Testing) เป็นการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น เพื่อพิจารณาในเรื่องของภาษาการสื่อสาร ความเข้าใจการนำเสนอ การเชื่อมโยงต่าง ๆ โดยมีการปรับในขั้นตอน การปฏิบัติตามกรอบ PDCA ให้เป็น PAOR

การทดลองกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) จากการทดลองครั้งที่ 2 กับครูจำนวน 12 คน ในสหวิทยาเขตแก่นนครราชพฤกษ์เพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 84.66/84.13

การทดลองภาคสนาม (Field Testing) จากการทดลองครั้งที่ 3 จำนวน 43 คน พบว่า รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 87.69/86.27

3. ผลการใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 (Development of Professional Learning Community of The Secondary Education Service Area Office 25 Model) : PLC-KKSec25 Model

3.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน GPA (20.18) ในภาคเรียน 1/2561 สูงกว่า ผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน (20.08) ในภาคเรียน 1/2560 โดยมีผลต่าง +0.1

3.2 ด้านผลจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน O-NET ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ภาพโดยรวมสูงขึ้นทุกรายวิชา เมื่อเทียบกับระดับ สพม.25 (14.38) ระดับจังหวัด (13.85) ระดับ สพฐ.(12.92) และระดับประเทศ (12.69) เมื่อพิจารณารายวิชาพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น 3 รายวิชา ได้แก่ ภาษาไทย (54.50/48.11 โดยมีผลต่าง 6.39) คณิตศาสตร์ (29.92/25.68 โดยมีผลต่าง 4.24) และวิทยาศาสตร์ (36.37/31.82 โดยมีผลต่าง 4.55) ส่วนรายวิชาภาษาอังกฤษ มีคะแนนลดลง (29.23/30.03 โดยมีผลต่าง -0.80)

3.3 ด้านผลจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน O-NET ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ภาพโดยรวมสูงขึ้นทุกรายวิชา เมื่อเทียบกับระดับ สพม.25 (6.03) ระดับจังหวัด (8.45) ระดับ สพฐ. (9.52) และระดับประเทศ (8.95) เมื่อพิจารณารายวิชาพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น 3 รายวิชา ได้แก่ สังคมศึกษา (33.56/34.34 โดยมีผลต่าง 0.78) ภาษาอังกฤษ (25.85/28.76 โดยมีผลต่าง 2.91) คณิตศาสตร์ (22.44/27.99 โดยมีผลต่าง 5.55) ส่วนรายวิชาภาษาไทย และรายวิชาวิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยลดลง (47.54/45.70 โดยมีผลต่าง -1.84) (30.78/29.41 โดยมีผลต่าง -1.37) ตามลำดับ

3.4 ผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผลการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ PLC-KKSec25 Model พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ดีมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 39.85 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้าน

การวางแผนการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC และด้านการดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านการพัฒนา PLC ต่อยอดสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาที่ยั่งยืน

3.5 ผลการสอบถามความพึงพอใจของครูผู้สอนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้รูปแบบชุมชน การเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 PLC-KKSec25 Model อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการเตรียมการและวางแผน และด้านการตรวจสอบหรือการมีส่วนร่วม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านการทบทวนและสะท้อนกลับ

การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. ผลการพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 (Development of Professional Learning Community of The Secondary Education Service Area Office 25 Model) : PLC- KKSec 25 Model สามารถนำไปใช้เป็นนวัตกรรมในการแก้ปัญหา การพัฒนา การเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน เพราะสอดคล้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่และความก้าวหน้าของวิชาชีพครูบนพื้นฐานของการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการใช้ผลการปฏิบัติในห้องเรียนเป็นฐาน โดยใช้การวิจัยที่ผสมผสานการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Research) กับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) รวมถึงการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เข้าด้วยกันเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ที่ทำโดยนักวิจัยซึ่งเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนอยู่แล้ว โดยดำเนินการในลักษณะวงจรคุณภาพ

PAOR ซึ่งมี 4 ขั้นตอน คือ (1) การวางแผน หลังจากทวิเคราะห์และกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการการแก้ไข (Plan) (2) การปฏิบัติตามแผนที่กำหนด (Act) (3) การสังเกตผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน (Observe) (4) การสะท้อนผล หลังจากการปฏิบัติงาน (Reflection) ภายใต้การกำหนดบรรทัดฐานและสร้างค่านิยมร่วมกัน (Shared values and norms) วิธีการปฏิบัติที่มีเป้าหมายเดียวกัน คือการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน (Collective focus on student learning) การร่วมมือของครู (Collaboration) การเปิดใจและรับการชี้แนะจากการปฏิบัติงาน (Expert advice and study visit) การสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (Reflection dialogue) และการประยุกต์ใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร และการขับเคลื่อนในการปฏิบัติร่วมกัน สะท้อนคิดและปรับปรุงงาน อีกทั้งรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ PLC-KKSec25 Model มีการพัฒนาไปทดลองใช้และประเมินคุณภาพเบื้องต้นในระยะศึกษานำร่อง (Pilot Study) เพื่อประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการใช้งาน โดยการนำไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ได้แก่ การทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1) การทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10) ปรากฏผลการทดสอบประสิทธิภาพ E1/E2 เท่ากับ 84.66/84.13 และการทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100) ปรากฏผลการทดสอบประสิทธิภาพ E₁/E₂ เท่ากับ 87.69/ 86.27 แสดงว่า รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ PLC-KKSec25 Model ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด สอดคล้องกับหลักการแนวคิดของซัยยงค์ พรหมวงศ์ (2520) จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพเพราะกระบวนการของ PLC-KKsec25 Model อีกทั้ง มีการทำ MOU

สร้างข้อตกลงร่วมกันระหว่างครูในโรงเรียนกับผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้อำนวยการโรงเรียนกับผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยยึดกรอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community – PLC)

2. ผลการนำรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 (Development of Professional Learning Community of The Secondary Education Service Area Office 25 Model) : PLC-KKSec 25 Model ส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งในส่วนของ GPA และผลจากการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน ต่างก็มีความเชื่อมโยงกันโดยมีพัฒนาการที่ดีขึ้นในทุก ๆ ด้าน เมื่อพิจารณาเทียบกับปีการศึกษาที่ผ่านมา ซึ่งเป็นผลมาจากผลการนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผลการขับเคลื่อนชุมชน การเรียนรู้ PLC-KKSec25 Model ที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ โดยมีคณะศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบ ในแต่ละพื้นที่ อีกทั้งนโยบายจากส่วนกลาง และในส่วนของ สพม.25 เอง ที่มีนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ ด้วยนวัตกรรม SIAO MODEL ที่สอดคล้องกัน โดยเฉพาะในจุดเน้นเรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินการของ PLC-KKsec25 Model เป็นการดำเนินงานที่เป็นลักษณะของวงจรคุณภาพ PAOR หลายวงรอบ และเป็นการปฏิบัติงานในหน้าที่ประจำของครูผู้สอนซึ่งไม่ถือว่าเป็นภาระ จึงทำให้ครู ผู้บริหารมีความพึงพอใจในการนำ PLC-KKsec25 Model ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะ/แนวทางในการพัฒนาในครั้งต่อไป

1. โรงเรียนควรสร้างระบบการนิเทศภายในโดยใช้ PLC-KKsec25 Model ให้เข้มแข็งต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอย่างแท้จริง โดยเฉพาะการกำกับ นิเทศติดตาม แบบเข้มข้น ในมาตรฐาน ตัวชี้วัดที่มีผลคะแนน O-NET ต่ำเป็นพิเศษ (Low1 / Low2) อีกทั้งควรนำโครงการสอนในแต่ละรายวิชามาพิจารณาหรือเป็นกรอบในการวางแผนการสอนแต่ละครั้งด้วย และควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมออย่างน้อย 3 ปีการศึกษา

2. ผู้นิเทศ ควรเป็นวิชาเอกที่มีครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเฉพาะในด้านหลักสูตรการออกแบบและจัดการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีการศึกษา และด้านการวัดผลประเมินผล

3. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น Application Game และการประยุกต์ใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นนวัตกรรมในการแก้ปัญหา การพัฒนาในขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

4. ในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 (Professional Learning Community of The Secondary Education Service Area Office 25) : PLC-KKSec25 Model ผู้บริหารควรให้ความสำคัญเป็นอย่างมากในการขับเคลื่อน โดยเข้าไปมีส่วนร่วมใน PLC ทุกระดับ เช่น PLC ในระดับชั้นเรียน PLC ในระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ และ PLC ในระดับโรงเรียน เพื่อสร้างความมั่นใจในการนำกระบวนการของ PLC ไปใช้ในชั้นเรียนจริง และชี้แจงทำความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2520). **ระบบสื่อการสอน**. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สำเร็จ จันทรสวรรณ และสุวรรณ บัวทวน. (2547). **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์**. ขอนแก่น : ภาควิชา
ประเมินผล และวิจัยการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2559). **รายงานผลการวิจัยโครงการ TIMSS 2015**.
สืบค้นจาก https://drive.google.com/file/d/19xvsLP_bLN8q6wkzX9hVivV_TS4hyuGa/view
- องอาจ นัยพัฒน์. (2548). **วิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทางพฤติกรรมศาสตร์ และ
สังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ : สามลดา
- วีระยุทธ์ ขาตะกาญจน์. (2558). **การวิจัยเชิงปฏิบัติการ**. วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี ปีที่ 2 ฉบับที่ 1
(มกราคม – มิถุนายน 2558)
- ยาใจ พงษ์บริบูรณ์. (2537). **การวิจัยเชิงปฏิบัติการ**. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
17 (มิถุนายน - กันยายน) : 11 - 15.
- สมศ. (2560) **โครงการวิจัย : บทสรุปผู้บริหารโครงการสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอก
รอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**
- วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ :
มูลนิธิสดศรี – สฤษดิ์วงศ์.
- ธีรพงษ์ แสงสิทธิ์. (2560). **โมเดลสมการโครงสร้างพระดั่งของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนวัตกรรมการจัดการ
เรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญา
ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2560) **ประกาศสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา เรื่อง แนวทางการส่งเสริม
สนับสนุนเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา แบบชุมชนแห่งการ
เรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ประจำปี 2560**
- ณัฐฐิตา ศิริรัตน์. (2551). **การพัฒนารูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้บนเครือข่าย ตามแนวคิด
การเรียนรู้แบบชี้นำตนเอง เพื่อสร้างการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม สำหรับบุคลากรทาง
การศึกษา**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรกร หงษ์โต. (2553). **การพัฒนาแบบชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์โดยใช้กระบวนการสร้างความรู้
เพื่อสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์**. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฐิตยา เนตรวงษ์. (2553). **การพัฒนาแบบการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อสร้างชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์และ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต**.
กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Crane, P. & O'Regan, M. (2010). **On PAR Using Participatory Action Research to Improve Early Intervention**. Department of Families, Housing, Community Services and Indigenous Affairs, Australian Government.

Hord, S.M. (1997). **Professional learning communities : Communities of inquiry and improvement**. Austin : Southwest Educational Development Laboratory
. journal.oas.psu.ac.th/index.php/asj/article/viewFile/125/688

Our mission is to realize the power and promise of 21st century learning for every student—in early learning, in school, and beyond school—across the country and around the globe. [n.d.]. Retrieved June 19, 2021, from
<https://battelleforkids.org/networks/p21>